

KRAJSKÝ ÚŘAD
MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ
28. října 117, 702 18 Ostrava

Čj.: MSK 97545/2022
Sp. zn.: ŽPZ/20481/2022/Hli
246.2 V5
Vyřizuje: Mgr. Tomáš Hlinka
Odbor: Odbor životního prostředí a zemědělství
Telefon: 595 622 691
Fax: 595 622 126
E-mail: posta@msk.cz
Datum: 23. 9. 2022

Rozhodnutí

Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ve věci povolení výjimky podle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Výroková část

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen „krajský úřad“), jako věcně a místně příslušný správní orgán podle § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a podle § 77a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), po provedení správního řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), rozhodl takto:

Právnícké osobě **Státní pozemkový úřad**, IČO **013 12 774**, se sídlem **Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha – Žižkov** (dále také jen „žadatel“), zastoupené na základě plné moci právníkou osobou **VODNÍ DÍLA - TBD a.s.**, IČO **492 41 648**, se sídlem **Hybernská 1617/40, Nové Město, 110 00 Praha 1** jakožto účastníku řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu:

- I. se podle § 56 odst. 1 a odst. 7 zákona o ochraně přírody a krajiny povoluje výjimka** ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů (dále také jen „ZCHD“) živočichů uvedených v § 50 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, tj. ze zákazu škodlivě zasahovat do jejich přirozeného vývoje, konkrétně ze zákazu **rušení, chytání/sbírání, přemísťování, zraňování/poškozování a usmrcování nižších desítek jedinců/vývojových stádií a ze zákazu poškozování užívaných sídel střeve potoční (*Phoxinus phoxinus*)** v souvislosti s realizací záměru „**Oprava náhon Mlýnka v Odrách – S003 – Oprava zaklenuté části náhonu**“ na pozemku p. č. 2564/1 v k. ú. Odry, ř. km 83,8 na vodním toku Odry (dále také jen „záměr“).

Dle přílohy III. vyhlášky Ministerstva životního prostředí č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny, je střeve potoční zařazená mezi druhy ohrožené.

Povolení výjimky je vázáno na splnění následujících podmínek:

1. Žadatel na své náklady zajistí dozor odborně způsobilé osoby - ichtyologa, který dohlédne na dodržení stanovených podmínek. O provedených úkonech učiní záznam do stavebního deníku.
2. Před započítím stavebních prací v korytě vodního toku bude v záměrem dotčeném úseku a do vzdálenosti 30 m po proudu i proti proudu vodního toku od hranice záměru proveden odlov jedinců střevle potoční, kterému bude přítomna osoba provádějící odborný dozor. Odlov střevlí potočních bude proveden minimálně dvakrát s jednohodinovým odstupem. Odlovení jedinci střevle potoční budou neprodleně po odlovu vráceny do vodního toku Mlýnka na pozemky ve správě žadatele, přičemž budou zohledněny jejich stanovištní nároky.
3. V případě, že bude odlov ryb prováděn v období od 1. 3. do 30. 7. je nutné použít jemné sítky, aby byla odlovena i juvenilní stádia střevlí potočních.
4. Prostor staveniště bude zahrazen a voda přes něj bude převedena pomocí potrubí. Před vstupem vody do potrubí bude vytvořena ochranná hrázka.
5. Do 30 dnů od ukončení prací zašle žadatel krajskému úřadu písemnou zprávu o naplnění této výjimky včetně fotodokumentace záměru. Ve zprávě bude mimo jiné uvedeno jméno odborně způsobilé osoby, termíny zahájení a ukončení prací, termín provedení transferu střevlí obecných a jejich počet (aspoň přibližný). Její přílohou budou rovněž kopie stran stavebního deníku, na kterých jsou uvedeny záznamy odborně způsobilé osoby provádějící dozor.
6. Žadatel umožní povolujícímu orgánu ochrany přírody a krajiny provést kontrolu plnění vydané výjimky, a to i fyzickým zjištěním.
7. Výjimka je povolena do 31. 12. 2024.

II. se zamítá část žádosti týkající se povolení výjimky podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje ZCHD, konkrétně **ze zákazu chytání, přemísťování, zraňování a usmrcování jedinců vydry říční (*Lutra lutra*) a ničení jí užívaných sídel**, v souvislosti s realizací předmětného záměru.

Odůvodnění

Krajský úřad obdržel dne 14. 7. 2022 žádost žadatele o povolení výjimky dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny, ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje ZCHD živočichů **střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*) a vydry říční (*Lutra lutra*)**, konkrétně **ze zákazu chytat, přemísťovat, zraňovat a usmrcovat jedince a poškozovat a ničit jimi užívaná sídla** v souvislosti s realizací záměru „Oprava náhon Mlýnka v Odrách – SO03 – Oprava zaklenuté části náhonu“ na pozemku p. č. 2564/1 v k. ú. Odry, ř. km 83,8 na vodním toku Odry (dále také jen „záměr“). Výjimka je požadována do 31. 12. 2024 a záměr se dotkne nižších desítek jedinců střevle potoční.

Předmětem záměru je oprava zaklenuté části vodního náhonu v délce cca 20 m, která je v nevyhovujícím technickém stavu. Stávající klenbové zakleknutí bude nahrazeno prefabrikovanými rámovými železobetonovými propustmi. Prostor staveniště bude zahrazen a voda bude převedena pomocí potrubí (DN300).

K žádosti byla přiložena technická dokumentace záměru, biologický průzkum zpracovaný Doc. Lojkáskem ze září 2021, plná moc udělená Státním pozemkovým úřadem společností VODNÍ DÍLA - TBD a.s. a rozhodnutí krajského úřadu č. j. MSK 105591/2021 ze dne 19. 10. 2021, kterým byla povolena výjimka dle

§ 56 zákona o ochraně přírody a krajiny pro střevlí potoční pro opravu jiné části náhonu na pozemku p. č. 2565 v k. ú. Odry.

V biologickém průzkumu jsou pro snížení negativního vlivu záměru na jedince a místní populaci střevle potoční navržena tato kompenzační opatření:

- a) jelikož byl v místě záměru zjištěn výskyt střevlí potočních v nižších desítkách kusů jedinců, z nichž větší část je juvenilních a dosud se nerozmnožuje, není nutné zahájení prací časově limitovat. Nicméně v případě, že bude odlov proveden během jara a prvních letních měsíců, je vhodné použití jemných sítěk, aby mohla být odlovena všechna vývojová stadia střevlí potočních,
- b) před vstupem vody do potrubí sloužícího k jejímu převedení vytvořit ochrannou hrázku, aby se zamezilo zakalení vody.

Vzhledem ke skutečnosti, že se záměr dotkne pouze nízkých desítek jedinců střevlí potočních, z nichž je většina juvenilních a dosud se nerozmnožujících, není dle biologického průzkumu nutné stavební práce termínově omezovat.

Ačkoliv byl v místě záměru prokázán výskyt vydry říční (různověké hromádky trusu) a je tudíž evidentní, že místo záměru je jejím příležitostným potravním a migračním koridorem, tak v závěru biologického průzkumu se uvádí, **že vliv záměru na jedince vydry říční je zcela zanedbatelný a nelze jej, jakkoliv kvantifikovat. Proto není nutné o výjimku dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny pro vydru říční žádat** (s tímto závěrem se krajský úřad ztotožnil, a proto žádost v části týkající se udělení výjimky dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny z ochranných podmínek ZCHD vydry říční zamítl).

Krajský úřad posouzením podkladů předložených žadatelem v rámci žádosti dospěl k závěru, že tyto podklady jsou k posouzení otázky, zda výjimku podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny udělit či nikoli dostačující a další podklady již proto nezajišťoval.

Dnem doručení podání bylo ve věci zahájeno správní řízení dle § 47 odst. 1 správního řádu, o kterém krajský úřad prokazatelně vyrozuměl oznámením č. j. MSK 110863/2022 ze dne 17. 8. 2022 všechny známé účastníky řízení i příslušné spolky. K účasti ve správním řízení se v zákonem stanovené lhůtě dle § 70 odst. 3 zákona nepřihlásil žádný spolek.

Jelikož je z charakteru záměru zřejmé, že při realizaci záměru dojde také k rušení **střevlí potočních**, krajský úřad, v rámci oznámení o zahájení řízení, **upřesnil výčet zákazů, ze kterých je výjimka požadována o výjimku ze zákazu rušení střevle potoční.**

V souladu s § 36 odst. 3 správního řádu byla účastníkům řízení dána možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům. Této možnosti žádný z účastníků řízení nevyužil.

Dle § 50 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny jsou ZCHD chráněni ve všech svých vývojových stádiích a chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop.

Dle § 50 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje ZCHD, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrctvat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla.

V případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody nebo v zájmu ochrany přírody, povoluje orgán ochrany přírody podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny výjimky ze stanovených zákazů.

V daném řízení je předmětem ochrany ZCHD střevle potoční, která je dle přílohy č. III vyhlášky č. 395/1992 Sb. zařazena do kategorie ohrožených druhů. Současně se **nejedná** o ZCHD, který by byl předmětem ochrany podle práva Evropské unie.

Střevle potoční je druhem, který dosahuje obvykle maximální velikosti 12 cm. Obývá nejrůznější typy tekoucích vod, v nichž množství rozpouštěného kyslíku dlouhodobě neklesá pod 7 mg/l. V chladnějším období roku se vyskytuje v hlubších tůňkách s úkryty, během rozmnožování migruje proti proudu do mělčin se štěrkovými lavicemi, kde probíhá tření a ukládání jiker. Tře se opakovaně od dubna do července a na trdliště vykonávají samci a samice odděleně krátké třecí migrace a tření probíhá v proudných úsecích nad štěrkopísčitým dnem. Mladí jedinci žijí v příbřežních mělčinách, kde jsou proudové stíny a dochází k prohřívání vody. Jedinci střevle potoční jsou schopni v případě pohybu osob a techniky ve vodním prostředí lokalitu rychle opustit, nicméně jejich případné zranění nebo usmrcení nelze zcela vyloučit. Rovněž ani při stanoveném odlovu elektro-agregátem, který má dále omezit zbytečné zraňování a usmrcování střevlí potočních, není možné zabránit náhodné mortalitě.

Krajský úřad se v souladu s § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny zabýval poměřením veřejného zájmu spočívajícího dle žadatele v povinnosti napravit špatný technický stav zaklenuté části náhonu Mlýnka ve vztahu k veřejnému zájmu na ochraně přírody nezasahovat škodlivě do přirozeného vývoje střevle potoční, jako zákonem stanoveného předpokladu pro povolení výjimky pro tento ZCHD. Při hodnocení, který z výše uvedených zájmů je převažující, vycházel krajský úřad zejména ze skutečnosti, že z pohledu nezbytnosti realizace záměru se jedná o zásah spočívající především v zajištění bezpečnosti provozování vodního díla a rovněž okolních staveb (soukromého i veřejného charakteru) v zastavěném území města Odry. Veřejný zájem lze dle názoru krajského úřadu v tomto konkrétním případě odvodit z povinnosti žadatele zajišťovat v souladu s § 47 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů správu vodních toků, tj. pečovat o koryta vodních toků, zejména udržívat koryta vodních toků ve stavu, který zabezpečuje při odvádění vody z území dostatečnou průtočnost a provozovat a udržívat v řádném stavu vodní díla v korytech vodních toků nezbytná k zabezpečení funkcí vodního toku. Na základě výše uvedeného považuje krajský úřad existenci veřejného zájmu na realizaci předmětného záměru za zřejmou.

Zájem ochrany přírody je v tomto případě definován jako zájem na zachování biotopových podmínek pro existenci a rozmnožování střevle potoční. Dle žádosti žadatele se v úseku vodního toku dotčeném realizací záměru vyskytuje poměrně početná populace střevle potoční (desítky jedinců), jejíž ohrožení spočívá v přímé fyzické likvidaci při odklonění vody z koryta náhonu Mlýnka. K pravděpodobnému dotčení střevle potoční krajský úřad uvádí, že realizací záměru bez přijetí zmírňujících opatření jednoznačně dojde k jejich rušení, zraňování/poškozování a usmrcování jedinců/vývojových stadií a rovněž bude poškozen jejich biotop (sídlo). K omezení škodlivého zásahu do jejich přirozeného vývoje byl proto navržen odlov a záchranný transfer, který zahrnuje rovněž zákazy chytání/sbírání a přemísťování jedinců/vývojových stadií střevlí potočních. V případě realizace odlovu a záchranného transferu střevle potoční je realizace záměru z hlediska ochrany tohoto druhu akceptovatelná.

Krajský úřad na základě výše uvedených skutečností konstatuje, že jiný veřejný zájem spočívající v údržbě vodního díla náhonu Mlýnka převažuje nad zájmem ochrany přírody, neboť jeho realizací dojde ke stabilizaci vodního díla v projektovaných parametrech, a charakter prostředí vodního toku se realizací díla zásadně nemění. Z hlediska narušení biotopu střevle potoční se pak jedná o krátkodobý a bodový zásah do jejího prostředí.

V souladu s § 56 odst. 7 zákona o ochraně přírody a krajiny (věta první) správní orgán zohlednil rovněž požadavky na náležitosti rozhodnutí o výjimce podle § 5b odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Ve výroku rozhodnutí mají být označeny druhy a množství jedinců, na které se výjimka vztahuje (§ 56 odst. 7 zákona o ochraně přírody a krajiny v návaznosti na § 5b odst. 3. písm. a) téhož zákona). Exaktně určovat množství (počet) jedinců daného druhu, na které se má výjimka vztahovat, má smysl pouze tehdy, pokud se výjimka týká zamýšleného (úmyslného) porušování konkrétních zákonných zákazů a počet dotčených jedinců lze určit, dodržet a kontrolovat. V takovém případě stanovení maximálního počtu dotčených jedinců přispěje k ochraně druhů. V ostatních případech (typicky u stavebních záměrů) je možné množství zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů pouze rámcově odhadnout, protože počet jedinců v místě a čase realizace záměru, ani kolik z nich bude záměrem dotčeno, nelze při použití přiměřených prostředků exaktně zjistit. Účelem pak není přispět určením množství jedinců k omezení dopadů výjimky, ale spíše deklarovat, jak velkého množství jedinců se může výjimka týkat, a tedy o jak závažný zásah se jedná. V tomto případě lze na základě dostupných údajů, zejména s odkazem na údaje uvedené v biologickém průzkumu, předpokládat, že v předmětném případě budou dotčeny maximálně desítky jedinců střevlí a jednotky sídel.

Na základě výše uvedených skutečností krajský úřad konstatuje, že zákonné předpoklady pro povolení výjimky dle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny jsou splněny a realizace záměru není v rozporu s veřejným zájmem na ochraně střevle potoční. Proto na základě posouzení žádosti a výše uvedených skutečností žadateli vyhověl a výjimku dle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny povolil.

Ve výrokové části rozhodnutí krajský úřad stanovil podmínky, za kterých je možné navrhovanou činnost provádět, s ohledem na zájem ochrany střevle potoční a jejích životních nároků, a které zajistí, aby škodlivý zásah do přirozeného vývoje střevle potoční byl minimalizován. Stanovené podmínky výjimky vycházejí ze zákona o ochraně přírody a krajiny, z žádosti žadatele, z biologického posouzení a ekologických nároků střevle potoční.

Ve výrokové části rozhodnutí krajský úřad zcela konkrétně identifikoval a také popsal výjimkou prolamované zákazy, resp. rozsah a charakter škodlivého dotčení ve vztahu k základním podmínkám ochrany střevle potoční. Přestože krajský úřad stanovil podmínky rozhodnutí tak aby maximálně eliminoval zraňování a usmrcování jedinců střevle potoční, tak je nikdy nelze úplně vyloučit (např. při práci s těžkou mechanizací), a proto rovněž udělil výjimku pro **náhodné a neúmyslné zraňování/poškozování a usmrcování jedinců/vývojových stádií střevle potoční. V žádném případě nejde o výjimku k úmyslnému zraňování/poškozování a usmrcování jedinců/vývojových stádií střevle potoční.**

V podmínce č. 1 výrokové části rozhodnutí krajský úřad stanovil povinnost ekologického dozoru odborně způsobilou osobu, která dohlédne na splnění stanovených podmínek. Za odborně způsobilou osobu lze vzhledem k předmětnému druhu považovat pouze ichtyologa. Podmínka byla stanovena z toho důvodu, že žadatel sám není subjektem, u kterého z titulu jeho zaměření by bylo automaticky možno předpokládat odbornost vztahující se k biologii a ekologii daného ZCHD a k vyhodnocení provedených zásahů a opatření na něj.

Smyslem podmínky č. 2 je minimalizace škodlivého zásahu do přirozeného vývoje střevle potoční přímo stavebními pracemi v místě stavby, kdy dojde k omezení rušení jedinců a rovněž bude minimalizováno riziko jejich náhodného zranění či usmrcení v souvislosti s prováděním stavebních prací. Odlov jedinců ichtyofauny musí být proveden opakovaně (minimálně 2x), neboť střevle potoční jsou drobné ryby, které neochotně reagují na elektroagregát. Přítomnost odborně způsobilé osoby zajistí, aby odlovení jedinci střevle potoční byli vypuštěni do pro ně vhodných biotopů na pozemcích ve správě žadatele.

Podmínka č. 3 je stanovena z toho důvodu, aby byla odlovena i drobná juvenilní stadia střevlí potočních v období jejich výskytu.

Podmínka č. 4 je stanovena z toho důvodu, aby práce probíhaly na sucho (mimo vodní prostředí). Z důvodu omezení zákalu vody je nutné před horním ústí potrubí vybudovat ochrannou hrázku.

Podmínkou č. 5 je stanovena informační povinnost, uložená na základě požadavků zákona, jako tzv. zpětná vazba pro orgán ochrany přírody o provedených zásazích.

O způsobu kontroly je rozhodnuto podmínkou č. 6, a to za účelem ověření respektování podmínek tohoto rozhodnutí. Obecné provádění dozorové činnosti krajského úřadu zakládá § 85 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Platnost výjimky vychází z předpokládaného termínu realizace stavebních prací uvedených žadatelem (podmínka č. 7).

Podmínky uvedené ve výroku tohoto rozhodnutí jsou pro žadatele závazné a jejich nedodržení může být důvodem ke zrušení výjimky, jak stanovuje § 84 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny.

Krajský úřad ve výrokové části II. tohoto rozhodnutí zamítnul část žádosti o povolení výjimky podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny **ze zákazů, které nebudou při realizaci záměru prolomeny** (tzn. že k nim není třeba výjimka). Jedná se o zákaz škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje **vydry říční** (*Lutra lutra*), konkrétně ze **zákazu jejího chytání, přemísťování, zraňování, usmrcování a ničení jí užívaných sídel**. Z výše uvedeného vyplývá, že se **jedná o skutečnost, která znemožňuje této části žádosti vyhovět**, proto krajský úřad žádost v této části v souladu s § 51 odst. 3 správního řádu **zamítnul**.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat k Ministerstvu životního prostředí podáním učiněným u zdejšího krajského úřadu, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení (§ 83 odst. 1 správního řádu). V odvolání se uvede, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá a dále namítaný rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení. Podané odvolání má v souladu s § 85 odst. 1 správního řádu odkladný účinek. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné.

Ing. Monika Ryšková, MBA
vedoucí oddělení
ochrany přírody a zemědělství

Rozdělovník

Účastníci řízení:

Dle § 27 odst. 1 správního řádu

- Státní pozemkový úřad, Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha – Žižkov prostřednictvím právnické osoby VODNÍ DÍLA - TBD a.s., Hybernská 1617/40, Nové Město, 110 00 Praha 1 (DS)

Dle § 27 odst. 2 správního řádu

- Město Odry, Masarykovo náměstí 16/25, 742 35 Odry (DS)
- Český rybářský svaz, z. s., územní svaz pro Severní Moravu a Slezsko, Jahnova 890/14, 709 00 Ostrava – Mariánské Hory (DS)

Na vědomí (po nabytí právní moci):

- Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Regionální pracoviště Správa CHKO Poodří, ul. Trocnovská 2, 702 00 Ostrava (doručeno prostřednictvím e-mailu: poodri@nature.cz)
- Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Ostrava, Valchařská 15, 702 00 Ostrava (DS)